Obrazloženje
Nacrta prijedloga Izmjena i dopuna
Općeg programa mjera poticanja razvoja poduzetništva na području grada Rijeke

I. Uvodno obrazloženje

Programe i planove za razvoj malog gospodarstva i njihovu razradu kroz poticajne mjere i aktivnosti, sukladno članku 11. stavku 2. Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva ("Narodne novine" broj 29/02, 63/07, 53/12, 56/13 i 121/16) izrađuju i donose jedinice lokalne samouprave.

U cilju transparentne i efikasne komunikacije prema poduzetnicima, Gradsko vijeće Grada Rijeka je 15. svibnja 2014. godine usvojilo Opći program mjera poticanja razvoja poduzetništva na području Grada Rijeke ("Službene novine" Primorsko-goranske županije broj 7/14) kao temeljni programski dokument Odjela gradske uprave za poduzetništvo (u daljnjem tekstu: Opći program mjera).

U okviru Općeg programa mjera sistematizirane su 24 mjere čiji su ciljevi jačanje konkurentnog nastupa poduzetnika na tržištu, ostvarivanje praktičnog obrazovanja i boljeg informiranja u poduzetništvu, poboljšanje uvjeta raspoloživosti financijskih resursa, korištenja poduzetničke prostorne i informativne infrastrukture za realizaciju poduzetničkih poduhvata, podizanje razine poduzetničke kulture te rješavanje društvenih problema primjenom poduzetničkih načela.

Kako je poduzetničko okruženje veoma dinamično i podložno razvoju novih tehnologija, oblika komunikacija i pojavi novih potreba na tržištu, strateški i programski dokumenti moraju se kontinuirano mijenjati i nadopunjavati kako bi aktivnosti svih razina javne uprave bile u službi praćenja i razvoja poduzetništva. Od usvajanja Općeg programa mjera donesen je niz strateških i programskih dokumenta kako na razini središnje države (Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014.-2020., Strategiju pametne specijalizacije RH za razdoblje 2016. – 2020., Strategija razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj 2014.-2020) tako i na regionalnoj i lokalnoj razini (Razvojna strategija Primorsko-goranske županije 2016.-2020. Strategija Urbane aglomeracije Rijeka 2016.-2020.), koji utječu na postavljanje aktivnosti i djelovanja u smislu infrastrukturne i financijske podrške za razvoj poduzetništva.

Pored toga, praćenjem realizacije mjera iz Općeg programa mjera te u kontinuiranoj komunikaciji s poduzetnicima, javila se potreba da se postojeći program dodatno približi potrebama poduzetnika kako bi se ostvarili postavljeni ciljevi.

II. Novine u odnosu na dosadašnji Opći program mjera

Nacrtom prijedloga Izmjena i dopuna Općeg programa mjera predlaže se donošenje jednostavnijeg pravnog okvira poticanja razvoja riječkog poduzetništva prilagođenog potrebama poduzetnika.

Predložene su sljedeće novine:

- izričito propisivanje gospodarskih subjekata koji su sukladno Uredbi Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore (Službeni list Europske Unije L 352/1), izuzeti iz primjene Općeg programa mjera, a radi transparentnosti i lakšeg snalaženja u tekstu akta,

- jednostavnija formulacija naziva, ciljeva, korisnika i provedbe mjera,

- propisivanje minimalnih iznosa traženih potpora male vrijednosti, kako bi se osiguralo postizanje ciljanih učinaka dodjele potpora,

- proširenje mjere „Subvencioniranje certificiranja proizvoda i procesa“ na način da se potpore mogu dodijeliti i poduzetnicima koji ulažu u sustave upravljanja energijom te na certificiranje sukladnosti usluga prema međunarodno priznatim standardima i normama,

- izmjena sadržaja mjere „Subvencioniranje izrade marketinških planova i/ili istraživanja tržišta“ na način da mjera mijenja naziv u „Subvencioniranje izgradnje brenda proizvoda i/ili usluga“ i da se u sklopu mjere predviđa dodjeljivanje potpore poduzetnicima za ulaganje u povećanje prepoznatljivosti i atraktivnosti proizvoda i/ili usluga, odnosno povećanje njihove vrijednosti na tržištu,

- proširenje potencijalnih korisnika mjere „Poticanje udruživanja gospodarskih subjekata“, smanjenje maksimalnog iznosa potpore po navedenoj mjeri te propisivanje uvjeta da se trošak plaće zaposlenika korisnika mjere može tražiti za najviše 2 godine i samo ako zaposlenik ima prebivalište na području grada Rijeke, kako bi potaknuli zapošljavanje naših sugrađana,

- izmjena mjere „Subvencioniranje troškova implementacije industrijskog i grafičkog dizajna“ na način da se kroz navedenu mjeru subvencioniraju isključivo troškovi implementacije industrijskog dizajna (troškovi implementacije grafičkog dizajna subvencionirat će se kroz gore navedenu mjeru „Subvencioniranje izgradnje brenda proizvoda i/ili usluga“),

- proširenje potencijalnih korisnika mjere „Subvencioniranje nabave i ugradnje strojeva i opreme“, s time da se za različite djelatnosti poduzetnika predviđaju različiti maksimalni iznosi potpora,

- ukidanje mjere „Sufinanciranje projekata u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije“ obzirom se ista ne realizira u okviru Općeg programa mjera,

- uvođenje Zaklade FIPRO kao sunositelja provedbe mjere „Sufinanciranje razvoja komercijalizacije inovativnog proizvoda ili usluge“,

- proširenje potencijalnih korisnika mjere Projekti: „Učeničke zadruge“,

- uvođenje dodjele potpora za prezentaciju poslovnih ideja i rješenja pojedinaca i timova koji su prošli program inkubacije, na događanjima međunarodne startup scene,

- izuzimanje troškova formalnog obrazovanja iz primjene mjere „Subvencioniranje troškova obrazovanja, stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenika“,

- izmjenu mjere „Projekt: „Stipendiranje učenika u deficitarnim (obrtničkim) zanimanjima“ na način da mjera mijenja naziv u „Promicanje deficitarnih zanimanja“ i da se njenom provedbom potiču učenici, ali i nezaposlene osobe na odabir (prekvalifikaciju) deficitarnih zanimanja,

- unaprjeđenje sustava informiranja poduzetnika kroz novu mjeru „Info – poduzetnik“,

- proširenje postojeće mjere „Organizacija tematskih konferencija“ na način da se predviđa organizacija tematskih susreta s ciljem povezivanja gospodarskih subjekta kroz

teme od zajedničkog interesa te sa specijalistima iz pojedinih područja od interesa za sudionike susreta,

- ukidanje mjere 3.2. „Promicanje novih oblika financiranja“ obzirom se njeni ciljevi ostvaruju kroz provedbu drugih mjera Općeg programa mjera, a sve s ciljem rasterećenja teksta akta,
- proširenje nositelja, korisnika i provedbe mjere „Program: Poduzetnički inkubatori“,
- uvođenje kvalitativnih kriterija dodjele potpora male vrijednosti kroz javni poziv za dodjelu potpora, i to kriterija temeljenih osobito na sukladnosti ciljevima utvrđenim strateškim razvojnim dokumentima, utjecaju na zapošljavanje i povećanju konkurentnosti riječkog gospodarstva.

III. Obrazloženje teksta odredbi Nacrta prijedloga Izmjena i dopuna Općeg programa mjera poticanja razvoja poduzetništva na području grada Rijeke

Uz članak 1.

Člankom 4. Općeg programa mjera definiraju se korisnici mjera. Predlaže se uvesti novi članak 4.a kako bi se odredilo koji gospodarski subjekti, sukladno Uredbi Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore, ne mogu biti korisnici mjera koje sukladno zakonskim propisima predstavljaju potporu male vrijednosti.

Uz članak 2.

Novim člankom 7. predlaže se propisati ukupno devet mjera iz područja "Jačanje konkurentnosti poduzetnika", kroz dodatna ulaganja za uvođenje sustava upravljanja kvalitetom, okolišem i energijom (Mjera 1.1. „Subvencioniranje certificiranja proizvoda i procesa“), povećanje prepoznatljivosti i atraktivnosti proizvoda i/ili usluga (Mjera 1.2. „Subvencioniranje izgradnje brenda proizvoda i/ili usluga“), poticanje gospodarskih subjekata na udruživanje u svrhu nastajanja zajedničkog proizvoda ili usluge (Mjera 1.3. „Poticanje udruživanja gospodarskih subjekata“), ulaganja u informacijske sustave i aplikacije te informatizaciju poslovnih procesa (Mjera 1.4. „Subvencioniranje uvođenja IT sustava i aplikacija u poslovanje“), potporu u implementaciji industrijskog dizajna (Mjera 1.5. „Subvencioniranje troškova implementacije industrijskog dizajna“), ulaganje u nabavu strojeva i opreme (Mjera 1.6. „Subvencioniranje nabave i ugradnje strojeva i opreme“), povećanje broja gospodarskih subjekata i gospodarskih aktivnosti (Mjera 1.7. „Subvencioniranje troškova poduzetnika početnika“), povećanje broja prijava projekata za financiranje iz fondova EU (Mjera 1.8. „Subvencioniranje troškova izrade projektnih prijedloga za sufinanciranje iz fondova Europske unije“) te dodatna ulaganja u razvoj komercijalizacije inovativnih proizvoda ili usluga (Mjera 1.9. „Sufinanciranje razvoja komercijalizacije inovativnih proizvoda ili usluga“).

Korisnici mjera 1.1., 1.2., 1.4., 1.5. 1.6., 1.8. i 1.9. mogu biti subjekti malog gospodarstva koji su u cijelosti u privatnom vlasništvu, sa sjedištem odnosno prebivalištem na području grada Rijeke. Korisnici mjere 1.3. mogu biti klasteri ili udruge čija je svrha promicanje gospodarskih interesa njihovih članica koje imaju sjedište na području grada Rijeke i barem jednu članicu sa sjedištem na području grada Rijeke.

Korisnici mjere 1.7. mogu biti poduzetnici početnici – subjekti malog gospodarstva stari do dvije godine.

Predlaže se za svaku mjeru, uz dosadašnjim člankom 7. propisani maksimalan iznos potpore, propisati i minimalni iznos potpore koji korisnici mogu ostvariti po pojedinoj mjeri, kako bi osigurali da dodijeljeni iznosi potpora zaista budu poticajna sredstva korisnicima.

U provedbi ovih mjera raspon intenziteta potpore kreće se od 50% do 80% subvencije troškova, a maksimalan iznos potpore kreće se od 15.000,00 kuna do 70.000,00 kuna, ovisno o pojedinoj mjeri i djelatnosti korisnika mjere, s time da najveći iznos subvencije (70.000,00 kuna) mogu dobiti poduzetnici iz sektora proizvodnje i znanstveno – istraživačkog sektora za subvencioniranje nabave i ugradnje strojeva i opreme.

Nadalje, ovim člankom se predlaže ukinuti dosadašnju Mjeru 1.9. „Sufinanciranje projekata u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije“. Kod uspostavljanja predmetne mjere namjera je bila njezina provedba u suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Želja je bila postizanje sinergijskih učinaka na primjeru suradnja Fonda i jedinica lokalne samouprave na projektima energetske učinkovitosti u sektoru zgradarstva. S obzirom na činjenicu da Fond sada samostalno raspisuje Javne natječaje iz svog djelokruga, predlaže se da se mjera ukine.

Uz članak 3.

Predlaže se izmjena mjere 2.2. „Projekti: „Učeničke zadruge“ na način da se izmjenama provedbe mjere omogući sufinanciranje troškova opreme i materijala učeničkim zadrugama koje posluju i dulje od dvije godine. Provedba bi omogućila nabavu potrebnih materijala i opreme koje su učeničkim zadrugama potrebne za širenje postojećih programa i asortimana proizvoda, a za što su im potrebne odgovarajuće potpore.

U mjeri 2.3., u dijelu Provedba predlaže se umjesto dodjele nagrada korisnicima Startup inkubatora Rijeka za inovativna poslovna rješenja uvesti dodjelu potpora za prezentaciju poslovnih ideja i rješenja pojedinaca i timova koji su prošli program inkubacije, na događanjima međunarodne startup scene, a na temelju preporuka Programskog vijeća Startup inkubatora Rijeka. Provedba bi korisnicima Startup inkubatora Rijeka olakšala pristup međunarodnim investitorima i programima inkubacije/akceleracije.

Naziv mjere 2.4. „Subvencioniranje troškova obrazovanja, stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenika“ predlaže se izmijeniti na način da se iz istog izuzima riječ obrazovanja te propisati izuzeće po mjeri na način da se potpore ne mogu koristiti za troškove formalnog obrazovanja kojima se stječu srednjoškolska ili akademska zvanja. U okviru provedbe mjere dio formulacije se pojednostavljuje. Nadalje se predlaže propisati minimalni iznos potpore koji korisnici mogu ostvariti po pojedinoj mjeri, kako bi osigurali da dodijeljeni iznosi potpora zaista budu poticajna sredstva korisnicima.

Mjera 2.5. „Projekt: „Stipendiranje učenika u deficitarnim (obrtničkim) zanimanjima“ predlaže se zamijeniti mjerom „Promicanje deficitarnih zanimanja“ čiji je cilj poticaj učenicima za odabir deficitarnih zanimanja te nezaposlenim osobama na prekvalifikaciju. Mjera će se provoditi kroz financijsko i organizacijsko podupiranje aktivnosti usmjerenih na promicanja izbora deficitarnih zanimanja, upoznavanje korisnika s programima i mjerama nadležnih tijela i potpornih institucija na području poticanja odabira deficitarnih zanimanja. Naime, projekt „Stipendiranje učenika u deficitarnim (obrtničkim) zanimanjima“ Obrtnička komora Primorsko – goranske županije više ne provodi, te se stoga na ovaj način nastoji mlade i nezaposlene osobe potaknuti na odabir deficitarnih zanimanja.

Predlaže se izmjena mjere 2.6. „Projekt: „SMS info-poduzetnik“ na način da se njen naziv izmjeni u “Info – poduzetnik“, ciljevi jasnije odrede, a provedba proširi na način da se predvidi mogućnost uspostave različitih sustava informiranja poduzetnika, koji bi pratili pojavu novih komunikacijskih kanala.

Mjera 2.7. „Organizacija tematskih konferencija“ predlaže se izmijeniti na način da se naziv mjere izmijeni u „Organizacija tematskih susreta“, postave širi ciljevi koji ne uključuju samo povezivanje gospodarskih subjekata sa specijalistima iz pojedinih područja već i povezivanje gospodarskih subjekta kroz teme od zajedničkog interesa te da se provedba jasnije odredi na način da se propiše kako ona uključuje organiziranje kongresa, konferencija, skupova i drugih događanja koja mogu doprinijeti razmjeni znanja i iskustava sudionika, njihovoj promociji te usvajanju novih spoznaja bitnih za tržišno poslovanje.

Uz članak 4.

Mjeru 3.2. predlaže se brisati, obzirom se ciljevi mjere ostvaruju kroz provedbu drugih mjera iz Općeg programa mjera (mjera 2.3., 2.6. i 2.7.).

Uz članak 5.

Predlaže se izmijeniti mjeru 4.1. na način da se dopunjuje naziv mjere „Poduzetnički inkubatori“ u “Poduzetnički i tehnološko-edukacijski poduzetnički inkubatori”, obzirom će Grad Rijeka, kao korisnik sredstava iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020“ iz natječaja „Razvoj poslovne infrastrukture“, a sukladno Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020. broj KK.03.1.2.01.0047, realizirati projekt „Rekonstrukcija i prenamjena postojeće Hale 14 u Tehnološko-edukacijski i poduzetnički inkubator „Proizvodni park Torpedo“ u suradnji s partnerom, Riječkom razvojnom agencijom Porin d.o.o. (u daljnjem tekstu: Projekt).

U skladu s obvezama u realizaciji Projekta, predlaže se dopuniti nositelje, proširiti potencijalne korisnike mjere na male i srednje poduzetnike koji su u fazi razvoja novih/poboljšanih proizvoda i u procesu komercijalizacije inovacija te proširiti samu provedbu mjere na način da se uz pružanje usluga korištenja inkubatora, povoljnijih

prostornih uvjeta u razdoblju “odrastanja” prema Odluci o korištenju usluga i poslovnih prostora poduzetničkih inkubatora Grada Rijeke, u provedbi mjere predvidi i korištenje naprednih tehnologija za unapređenje poslovanja, sukladno utvrđenim uvjetima o radu Tehnološko - edukacijskog poduzetničkog inkubatora, koji će se utvrditi u tijeku same realizacije Projekta.

Uz članak 6.

Novim člankom 14. predlaže se urediti provedbu mjera koje predstavljaju potporu male vrijednosti.

Predlaže se propisati kako Gradonačelnik Grada Rijeke i drugi nositelji provedbe pojedinih mjera koje predstavljaju potporu male vrijednosti, potpore dodjeljuju temeljem provedenog javnog poziva i ocjene o dopuštenosti dodjele potpore.

Nadalje se predlaže propisati kako se Javni poziv koji raspisuje Gradonačelnik objavljuje na web stranici Grada www.rijeka.hr, a obavijest o objavljenom javnom pozivu obznanjuje se i u dnevnom tisku, te kroz sustav informiranja uspostavljen od strane Grada za potrebe informiranja poduzetnika. U javnom pozivu utvrđuje se trajanje javnog poziva, način podnošenja prijava te uvjeti, administrativni i kvalitativni kriteriji za dodjelu potpora male vrijednosti. Na taj način se uvode kvalitativni kriteriji kao temelj dodjele potpora male vrijednosti temeljeni posebno na sukladnosti ciljevima utvrđenim strateškim razvojnim dokumentima, utjecaj na zapošljavanje i povećanje konkurentnosti riječkog gospodarstva.

Člankom je propisano i postupanje nositelja provedbe pojedine mjere utvrđenim u ovome Programu na način utvrđen posebnim aktima (Odlukom o korištenju usluga i poslovnih prostora poduzetničkih inkubatora Grada („Službene novine Grada Rijeke“ broj 3/14), pravilima Zaklade FIPRO).